

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Dzieje myśli o sztuce i doktryn artystycznych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of thought about art and artistic doctrines
Kierunek studiów	Historia sztuki
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o sztuce
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Anna Kawalec
---	--------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	60	I, II	5
ćwiczenia	60	I, II	

Wymagania wstępne	Podstawowy kurs historii sztuki
-------------------	---------------------------------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - zapoznanie studentów z problematyką teoretyczną dziedzin podejmujących namysł o sztuce, zwł. kluczowymi pojęciami, metodami i teoriami (głównie w ujęciu synchronicznym) oraz wybranymi ideami artystycznymi i estetycznymi (w ujęciu diachronicznym).
C2 - wykształcenie umiejętności posługiwania się narzędziami teoretycznymi z zakresu dziedziny sztuki, a także narzędziami estetyki filozoficznej oraz antropologii sztuki w analizach zjawisk artystycznych, także performatyki
C3 - Nabycie przez studenta umiejętności samodzielnej analizy tekstu teoretycznego, krytycznego, także filozoficznego dotyczącego sztuki oraz zagadnień estetycznych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna w sposób pogłębiony dzieje teoretycznej refleksji nad sztuką, obejmującej zagadnienia z zakresu filozofii, estetyki, teorii i historiografii sztuki, performatyki i antropologii sztuki	K_W02
W_02	Student rozumie złożone funkcje sztuki w świecie osiągnięć technologii, oraz jako jej sprzeciw - live art, rozumie także problem wartościowania sztuki i praktyk artystycznych we współczesnej kulturze Zachodu	K_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wypowiadać się, prezentując i wartościując różne stanowiska z zakresu nauk o sztuce i estetyki, potrafi formułować argumenty za/przeciw prezentowanym stanowiskom	K_U08
U_02	Student wykazuje stałą potrzebę doskonalenia umiejętności analizy, interpretacji oraz wartościowania sztuki i praktyk artystycznych, zwłaszcza w kontekście złożonych kryteriów współczesności	K_U09
U_03	Student przeprowadza krytyczną analizę i interpretację dzieł sztuki oraz praktyk artystycznych, posługując się wiedzą teoretyczną z zakresu nauk o sztuce i pokrewnych.	K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student wyraża własne sądy na temat przyswojonej wiedzy, poznanych stanowisk estetycznych i postaw artystycznych, chętnie słucha innych	K_K01
K_02	Student rozumie znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, dlatego samodzielnie poszukuje odpowiedzi na pojawiające się problemy związane ze sztuką i kulturą, postawami artystycznymi, estetycznymi oraz moralnymi, w trudnych sytuacjach zasięga rady eksperckiej	K_K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Wykład podzielony jest na dwie części. Pierwsza ma charakter synchroniczny: obejmuje rozumienie głównych pojęć z zakresu wiedzy o sztuce, estetyki (zwł. filozoficznej, m.in. klasyczne kategorie mimesis i metamimesis, katharsis oraz ich interpretacje), także najnowsze stanowiska estetyczne, krytyki artystycznej i kulturoznawcze dotyczące sztuki) oraz antropologii sztuki i performatyki. W części tej analizowane będą koncepcje i dyskusje nt. sztuki, działań artystycznych, wartościowania estetycznego, także elementy estetyki transkulturowej. Nakreślone zostaną zakresy innych dyscyplin badawczych podejmujących problem sztuki. Druga część wykładu ma charakter głównie diachroniczny; poświęcona jest prezentacji i analizie wybranych koncepcji sztuki (zwł. w ujęciu komparatystycznym), jej klasyfikacji, a także wartościom estetycznym, zwł. piękna. Ćwiczenia do wykładu poświęcone są zasadniczo doskonaleniu umiejętności pracy z tekstem filozoficznym, krytycznym, kulturowym dotyczącym sztuki, działania artystycznego i wartościowania estetycznego, analizy i interpretacji dzieła i praktyk w szerokich kontekstach filozoficzno-kulturowych (realizowane są także elementy interpretacji hermeneutycznej).

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
---------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--

WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Egzamin	Protokół z egzaminu
W_02	Praca z tekstem	obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
W_...			
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
U_02	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
U_03	Analiza tekstu	kolokwium	Uzupełnione i ocenione kolokwium
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
K_02	Rozmowa sokratyczna	Obserwacja	Uzupełnione i ocenione kolokwium

VI. Kryteria oceny, wagi

Wykład: 20% - uczestnictwo, 20% - dyskusja, 60% - egzamin

Ćwiczenia: 40% - uczestnictwo, 40% - czynny udział, 20% - kolokwium

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia

Ocena bardzo dobra: Student funkcjonalnie opanował terminologię nauk humanistycznych na poziomie rozszerzonym oraz szczegółową terminologię stosowaną w wiedzy o sztuce. Ma systematyczną wiedzę dotyczącą dziejów teoretycznej refleksji nad sztuką (architekturą i sztukami plastycznymi w kontekście innych sztuk), obejmującą zagadnienia z zakresu filozofii, estetyki, teorii i historiografii sztuki. Potrafi swobodnie i samodzielnie przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację dzieł sztuki oraz zjawisk artystycznych, wykorzystując pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu historii sztuki i odwołując się do osiągnięć innych dyscyplin humanistyki. Student rozumie i przejawia potrzebę stałego podnoszenia poziomu kompetencji i wiedzy; doskonali umiejętności; świadomie i celowo potrafi planować kierunki własnego rozwoju i kształcenia.

Ocena dobra: Student opanował terminologię nauk humanistycznych na poziomie rozszerzonym oraz terminologię stosowaną w wiedzy o sztuce. Ma świadomość potrzeby systematycznej wiedzy dotyczącej dziejów teoretycznej refleksji nad sztuką (architekturą i sztukami plastycznymi w kontekście innych sztuk), obejmującą zagadnienia z zakresu filozofii, estetyki, teorii i historiografii sztuki. Potrafi samodzielnie lub dzięki drobnym wskazówkom przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację dzieł sztuki oraz zjawisk artystycznych, wykorzystując pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu historii sztuki i odwołując się do osiągnięć innych dyscyplin humanistyki. Student rozumie i przejawia potrzebę podnoszenia poziomu kompetencji i wiedzy; doskonali umiejętności; celowo potrafi planować kierunki własnego rozwoju i kształcenia.

Ocena dostateczna: Student w podstawowym stopniu opanował terminologię nauk

humanistycznych na poziomie rozszerzonym oraz terminologię stosowaną w wiedzy o sztuce. Ma wiedzę dotyczącą dziejów teoretycznej refleksji nad sztuką (architekturą i sztukami plastycznymi w kontekście innych sztuk), obejmującą zagadnienia z zakresu wybranych dyscyplin: filozofii, estetyki, teorii i historiografii sztuki. Potrafi dzięki wskazówkom przeprowadzić analizę i interpretację dzieł sztuki oraz zjawisk artystycznych, wykorzystując wiedzę teoretyczną z zakresu historii sztuki i odwołując się do osiągnięć innych dyscyplin humanistyki. Student przejawia potrzebę podnoszenia poziomu kompetencji i wiedzy; doskonali umiejętności; potrafi planować kierunki własnego rozwoju i kształcenia.

Ocena niedostateczna: Student nie opanował w wystarczającym stopniu terminologii nauk humanistycznych na poziomie rozszerzonym ani terminologii stosowanej w wiedzy o sztuce. Nie ma systematycznej wiedzy dotyczącej dziejów teoretycznej refleksji nad sztuką (architekturą i sztukami plastycznymi w kontekście innych sztuk), obejmującej zagadnienia z zakresu wybranych dyscyplin: filozofii, estetyki, teorii czy historiografii sztuki. Student nie potrafi przeprowadzić krytycznej analizy i interpretacji dzieł sztuki oraz zjawisk artystycznych, wykorzystać wiedzy teoretycznej z zakresu historii sztuki ani odwołać się do osiągnięć innych dyscyplin humanistyki. Student nie przejawia potrzeby podnoszenia poziomu kompetencji i wiedzy; nie doskonali umiejętności ani nie planuje kierunków własnego rozwoju i kształcenia.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	120
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Tatarkiewicz W., Historia estetyki, t. 1, 2, 3 (różne wydania), Tatarkiewicz W., Dzieje sześciu pojęć (różne wydania); Verstegen I., A Realist Theory of Art History, Routledge 2013. Białostocki J., Sztuka i myśl humanistyczna, PIW 1966. Myśliciele, kronikarze i artyści o sztuce. Od starożytności do 1500, red. Białostocki J., słowo/obraz terytoria Gdańsk 2001. Teoretycy, pisarze i artyści o sztuce, 1500-1600, red. J. Białostocki, Warszawa 1985. Teoretycy, historiografowie i artyści o sztuce, 1600-1700, oprac. Białostocki J., słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2009. Teoretycy, artyści i krytycy o sztuce, 1700-1870, red. Grabska E., Poprzęcka M., PWN, Warszawa 1989. Białostocki J., Pięć wieków myśli o sztuce, PWN, Warszawa np. 1976. Manifesty romantyzmu 1790-1830, red. A. Kowalczykova, Warszawa 1975. Zangwill Nick, The Metaphysics of Beauty, Cornell University Press 2001.
Literatura uzupełniająca
Greek and Roman Aesthetics, ed. by Bychkow O., Sheppard A., Cambridge 2010. Osborne H., Aesthetics and Art Theory, Longmans, London 1968. Guyer P., History of Modern Aesthetics, (1-3), Cambridge 2014. Halsall F., Systems of Art. Art, History and Systems Theory, Peter Lang 2008. Beardsley M., Aesthetics from classical Greece to the present, Alabama Press 1966. Platon, Państwo, Ion (różne wyd.), Arystoteles, Poetyka, (różne wyd.), Kant I., Krytyka władzy sądenia, tłum. Żelazny M., (np. Wyd. Naukowe UMK, 2014).

Hume D., Eseje z dziedziny moralności i literatury, tłum. T. Tatarkiewiczowa, Warszawa: PWN, 1955. Hegel G. W., Aesthetics. Lectures on Fine Arts, trans. Knox T. M., vol. 2, Clarendon Press, London 1975. Rousseau J.-J. (1966a), List do d'Alemberta o widowiskach z dodaniem artykułu d'Alemberta „Genewa”, w: tenże, Umowa społeczna oraz Uwagi o rządzie polskim, Przedmowa do „Narcyza”, List o widowiskach, List o Opatrzności, Listy moralne, List do Arcybiskupa de Beaumont, Listy do Malesherbesa, przeł. Bieńkowska W., Warszawa: PWN, s. 319-513. O dramacie. Od Arystotelesa do Goethego, red. Udalska E., PWN 1989. Danto A., Po końcu sztuki, tłum. M. Salwa, Universitas 2013. List papieża Jana Pawła II do artystów (różne źródła). Ratzinger J., Nowa pieśń dla Pana (tu rozdział dotyczący muzyki). R. Ingarden, Studia z estetyki (t. 1-3; wybrane zagadnienia), Layton R., Anthropology of Art, Cambridge 1991. Gell A., The Technology of Enchantment and the Enchantment of Technology, w: Anthropology, art and aesthetics, red. Coote J., Shelton A., Clarendon, Oxford 1992, s. 40-66. Przedruk: Gell A., The Art of Anthropology: Essays and Diagrams, red. Hirsch E., The Art of Anthropology: Essays and Diagrams, Berg, Oxford 2006, s. 159-186.

„Estetyka sztuk katartycznych” (AK' presentation), Kawalec A., Osoba i Nexus. Alfreda Gella antropologiczna teoria sztuki, Lublin 2016, Bourriaud N., Estetyka relacyjna, tłum. Białkowski Ł., MOCAK, 2012. Francuscy pisarze i krytycy o malarstwie 1820-1876, t. 1-3, red. Morawska H., Warszawa 1977. Moderniści o sztuce, red. Grabska E., Warszawa 1971. Estetyki filozoficzne, red. K. Wilkoszewska, Universitas, 2000. Pöltner G., Estetyka filozoficzna, tłum. Juliusz Zychowicz, WAM, Kraków 2011. Pękala T., Awangarda i ariergarda. Filozofia sztuki nowoczesnej, Lublin 2000. Artyści o sztuce. Od van Gogha do Picassa, PWN, 1963. Podbielski H., Pojęcie mimesis w ujęciu Platona i Arystotelesa, w: Sztuka: mimesis czy kreacja?, red. Podbielski M., Lublin 1992, Wolicka-Wolszleger E., Obrazy są korzeniami myśli, Lublin 2010. Makota J., O klasyfikacji sztuk pięknych, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1964.